

Kursplan

för kurs på avancerad nivå

Språkförändring

Language Change

15.0 Högskolepoäng

15.0 ECTS credits

Kurskod:	NS7002
Gäller från:	VT 2011
Fastställd:	2007-04-25
Ändrad:	2010-12-01
Institution	Institutionen för svenska och flerspråkighet
Ämne	Svenska

Beslut

Denna kursplan är fastställd av styrelsen vid Institutionen för nordiska språk, Stockholms universitet, 2007-04-25 och senast reviderad 2010-12-01.

Förkunskapskrav och andra villkor för tillträde till kursen

Högskolestudier om 180 hp i avslutade kurser, varav minst 60 hp i ett språkvetenskapligt ämne, eller motsvarande eller Högskolestudier om 120 hp i avslutade kurser, varav 90 hp i svenska/svenska som andraspråk/nordiska språk, eller motsvarande. Engelska B.

Kursens uppläggning

Provkod	Benämning	Högskolepoäng
SPFÖ	Språkförändring	15

Kursens innehåll

Kursen består av en gemensam del som omfattar ungefär halva kursen och en individuellt utformad del bestående av dels ytterligare litteraturstudium, dels en självständig skriftlig uppgift.

Den gemensamma delen tar upp forskning om hur och varför språk förändras, delvis i ett vetenskapshistoriskt perspektiv, men huvudsakligen utifrån de formella och funktionella teoribildningar som dominerar forskningen i dag. Vad förändras – språkbruk, språkssystem, etc. – och varför? Vilken roll spelar interna och externa faktorer? Fallstudier från huvudsakligen nordisk språkhistoria behandlas, liksom principiella metodfrågor om möjligheterna att via bevarade texter studera äldre språkskeden.

Möjliga områden för fördjupning är i första hand någon av de språkförändringar som behandlas översiktligt inom ramen för kursens gemensamma del; även andra ämnen är dock möjliga. Fördjupningen kan utgöras av en liten empirisk undersökning som i någon mån kastar nytt ljus över en språkförändring. Den nya kunskapen går att söka på olika nivåer: man kan t.ex. ta sig an en ny typ av material, en tidigare utforskad period eller en annars negligerad exempeltyp. Som fördjupningsuppgift kan också räknas en kritisk granskning av litteratur kring någon annan språkförändring än de som tas upp i den gemensamma delen. En sådan granskning utformas antingen som en generell forskningsöversikt eller som en kritisk jämförelse av två centrala verk inom området.

Kursen är av värde för alla som studerar språk.

Förväntade studieresultat

Efter avslutad kurs ska studenten kunna

- 1) dokumentera kvalificerad kunskap om och förståelse för forskningsresultat inom området, i första hand forskning om svenska/nordiska språk.
- 2) redogöra för olika teoribildningar inom området och jämföra dem.
- 3) tillgodogöra sig avancerad litteratur inom området och kunna sätta in enskilda resultat i ett större sammanhang, såväl empiriskt som teoretiskt.
- 4) redogöra översiktligt för hur forskningsfältet vuxit fram.
- 5) tillämpa några inom området centrala beskrivningsmodeller.

Undervisning

Undervisningen ges i mån av resurser. Beslut om undervisningens närmare uppläggning och om den undervisning som ska vara obligatorisk fattas av institutionsstyrelsen.

Kunskapskontroll och examination

a. På kursen förekommer följande examinationsformer: inlämningsuppgifter med muntlig genomgång, skriftlig hemtentamen med muntlig genomgång, muntlig sluttentamen. Hemtentamen som lämnas in för sent underkänns (betyg F).

b. Betygssättning sker enligt en sjugradig målrelaterad betygsskala:

A = Utmärkt
B = Mycket bra
C = Bra
D = Tillfredsställande
E = Tillräckligt
Fx = Otillräckligt
F = Helt otillräckligt

c. Kursens betygskriterier delas ut vid kursstart.

d. -

e. Vid underkännande gäller att studerande som fått betyget F eller Fx på ett prov har rätt att genomgå fyra ytterligare prov så länge kursen ges. Studerande som fått lägst betyget E på prov får inte genomgå förnyat prov för högre betyg.

Studerande som fått betyget F eller Fx på prov två gånger av en och samma examinator har rätt att få en annan examinator utsedd för att bestämma betyg på provet, om inte särskilda skäl talar emot det. Framställan härom ska göras till institutionsstyrelsen.

Övergångsbestämmelser

När kursen inte längre ges eller kursinnehållet väsentligen ändrats har studenten rätt att en gång per termin under en treterminsperiod examineras enligt denna kursplan. Dock gäller fortfarande begränsningarna enligt punkt e ovan. För överensstämmelser med det tidigare kurssystemet hänvisas till institutionens studievägledare.

Begränsningar

Kursen får inte tillgodoräknas i examen samtidigt med sådan inom eller utom landet genomgången och godkänd kurs, vars innehåll helt eller delvis överensstämmer med innehållet i kursen.

Övrigt

Kursen kan ingå i Masterprogram i svenska.

Kurslitteratur

Med reservation för ev.ändringar p.g.a. utgången litteratur e.d.

Avser gemensam del om 7,5 hp.

Allmänteoretisk litteratur (ca 305 s.)

Fischer, Olga. 2007. Morphosyntactic Change. Functional and Formal Perspectives. (Oxford Surveys in Syntax and Morphology. 2.) Oxford: Oxford University Press. Kapitel 1□3, 7. (155 s.)

Joseph, Brian D. & Janda, Richard D. (red.). 2003. The handbook of historical linguistics. Oxford: Blackwell.

Kapitel, 6, 20, 23. (80 s.)

Lightfoot, David. 2006. *How New Languages Emerge*. Cambridge: Cambridge University Press. Kapitel 2-4. (70 s.)

Fallstudier (ca 375 s.)

Tema 1: Ljud och dialekt

Dyvik, Helge. 1978. *Breaking in Old Norse and related languages: A reassessment of the phonetic conditions*. *Arkiv för nordisk filologi* 93. S. 1-37 (38 s.)

Nilsson, Jenny. 2009. *Dialect change?* *Nordic Journal of Linguistics*. 32. S. 207-220. (14 s.)

Riad, Tomas. 2009. *Eskilstuna as the tonal key to Danish*. *Proceedings Fonetik 2009. The XXIIth Swedish Phonetics Conference*. Stockholm: Dept. of Linguistics. S. 12-17. (6 s.)

Tema 2: Grammatikalisering

Börjars, Kersti. 2003. *Morphological status and (de)grammaticalisation: the Swedish possessive*. *Nordic Journal of Linguistics*. 26. S. 133-163. (31 s.)

Delsing, Lars-Olof. 1999. *Review of Norde 1997*. *Nordic Journal of Linguistics*. 22. S. 77-90. (14 s.)

Delsing, Lars-Olof. 2001. *The Swedish Genitive: a Reply to Norde*. *Nordic Journal of Linguistics* 24. S. 119-120. (2 s.)

Norde, Muriel. 2001. *The history of the genitive in Swedish – the full story. A reply to Lars-Olof Delsing*. In: *Nordic Journal of Linguistics* 24. S. 107-118. (12 s.)

Rosenkvist, Henrik. 2004. *The Emergence of Conditional Subordinators in Swedish – a Study in Grammaticalization*. (Lundastudier i nordisk språkvetenskap. A 62.) Lund: Department of Scandinavian Languages, Lund University. Kapitel 6. (22 s.)

Tema 3: Ordföljd och morfologi

Alexiadou, Artemis & Gisbert Fanselow 2002. *On the correlation between morphology and syntax. The case of V-to-I*. I: Zwart, Jan-Wouter & Werner Abraham (red.), *Studies in Comparative Germanic Syntax*. *Proceedings from the 15th Workshop on Comparative Germanic Syntax*. Amsterdam/Philadelphia: John Benjamins. S. 219-242. (24 s.)

Pettersson, Gertrud. 1988. *Bisatsledföljden i svenskan eller Varifrån kommer BIFF-regeln?* *Arkiv för nordisk filologi* 103. S. 157-180. (24 s.)

Sundquist, John. 2003. *The Rich Agreement Hypothesis and Early Modern Danish embedded-clause word order*. *Nordic Journal of Linguistics*. 26. S. 233-258. (26 s.)

Tema 4: Narrativ inversion

Alving, Hjalmar. 1916. *Det grammatiska subjektets plats i den narrativa satsen i svenskan*. Uppsala. Kapitel I-II. (62 s.)

Eriksson, Gunnar. 1988. *Saknas fundament. Narrativ inversion i 1600- och 1700-tals-dagböcker*. I: Eriksson, Gunnar & Jan Svanlund. *Två studier i äldre nysvensk syntax*. Stockholm (Meddelanden från Institutionen för nordiska språk vid Stockholms universitet. 27). S. 7-30. (24 s.)

Magnusson, Erik. 2005. *VS-satser och subjektsutelämnning*. I: Falk, Cecilia & Lars-Olof Delsing (red.), *Studier i svensk språkhistoria*. 8. (Lundastudier i nordisk språkvetenskap A63.) Lund: Inst. för nordiska språk. S. 231-240. (10 s.)

Tema 5: Externt motiverad förändring

Kroch, Anthony & Ann Taylor. 1997. *Verb movement in Old and Middle English: Dialect variation and language contact*. I: Kemenade, Ans van & Nigel Vincent (red.), *Parameters of morphosyntactic change*. Cambridge: Cambridge University Press. S. 297-325. (29 s.)

Magnusson Petzell, Erik Under utgivning. OV and V-to-I in the history of Swedish. Kommer i: Kemenade, Ans van & Haas, Nynke de (eds.), *Historical Linguistics 2009: selected papers from the 19th International Conference on Historical Linguistics*. Amsterdam, Philadelphia: John Benjamins. (31 s.)

Zeevaert, Ludger 2005. Språkkontakt, syntaktisk variation och syntaktisk förändring. Kan det påvisas ett sammanhang i fornsvenska texter? I: Falk, Cecilia & Delsing, Lars-Olof (red.) *Svensk språkhistoria 8*. (Lundastudier i nordisk språkvetenskap A63.) Lund: Inst. för nordiska språk. S. 333–342. (8 s.)

Totalt ca 680 sidor.

Ytterligare 100–200 sidor som läraren väljer utifrån det aktuella forskningsläget.